

PORTRETI NEPOZNATIH ŽENA

MARIJANA RADMILOVIĆ

SADRŽAJ

LICA ULICA I LAŽNIH UBOJICA	5
Dječak spava	6
Vlastiti život	7
In memoriam	8
Stranac u gradu	9
Na kraju krajeva	10
Što kaže	11
Trenutak pravog osjećaja	12
Prolazniku	13
Western	14
Vrata	15
Svake zime	16
 BIJELA PARALELA	 17
Ako ikada odem	18
U prolazu	19
Maketa	20
Tu	21
Bilo kamo	22
Raskrižje	23
Interijer	24

Bijela paralela	25
<i>Ili ih nema</i>	26
Silazak	27
Sanjači	28
Zapisano je	29
Kada	30
Bez računice	31
Biblia pauperum	32
Willkommen	33
Anastazija	34
Dobri duhovi	35
 LIJEPO PISMO	 36
Raspelo	37
Kao	38
<i>Nemarno me utvrđuješ</i>	39
Kiša	40
<i>Sve što je naplavila</i>	41
Ali	42
Čuvam te	43
Dobar dolazak	44
Erotska pjesma	45
<i>Zaokružen unutar i izvan svoga sna</i>	46

Blagdanska	47
Što se ne vidi	48
Lijepo pismo	49
Dobro došli, gospodine inkasatoru	50
Više neću pisati poeziju	52
<i>Postavljam ti zamke po cijelome gradu</i>	53
 NA NEKOM DRUGOM MJESTU	54
Zavičaj	55
Buđenje	56
Spavačica	57
Lažni trgovci	58
Sigurna u trajnost	59
Mrtva priroda	60
Kućni duhovi	61
<i>Svi sanjaju</i>	62
Zajutrak	63
 O autorici	64
Impresum	65

LICA ULICA I LAŽNIH UBOJICA

DJEČAK SPAVA

Sanjaju ga zmijoliki plesači s druge strane odrona
klonulo strše tornjevi u noći
vidik je uvučen u sebe
gromko se smiju anđeli stražari
veleposjednici isušenog tla
ovaj krajobraz zbunjuje svojom lakoćitljivom netrpeljivošću
spram svakog pokušaja prisvajanja
sada kada to znamo
hajde još više da se ne budimo
kažu spavači smiju se anđeli.

VLASTITI ŽIVOT

Unutra što uvrće unutra sve distance.
Tuzi je oblik tvoj otisak
goruća kabanico
što nikada nisi pala u tu mlaku
anđele lakrdijašu
ne obećavaj se više u tako jeftinim količinama.
Jednom ćeš pronaći shvaćen kamen
i smisao za uglačanu crnu boju.
Nitko nikada neće sravnjivati tvoju slatku poetiku
pa kad stane činiti
jednakim poljupcem blagosiljaj hipohondre i planinare
preprodavače mjesečine
rasparčivače života i ostalih tričarija.
Tvoja je zemlja cijela cjelovita
granice njene sve distance
ali sačuvaj malu pletenu stolicu iz svog sna
za maloumnog ratnika.

IN MEMORIAM

Grubom linijom ubrzavam ti korak
ni Lautrecove plesačice ne bi smjelije
odigrale ovaj Totentanz.

STRANAC U GRADU

Premda

u sitni noćni sat osluškujem

kako kasni kupaći

puštaju vodi da se prelijeva s rubova

i uvijek je iznova

svibanj glomazan vitraž na prozoru noći

i nešto kao sinestezija

lica ulica i lažnih ubojica.

NA KRAJU KRAJEVA

zatvaraš krug, sada je svaka točka početna bjelina,
voda koncentrirana u senilnost smrti.
Ne znaš koliko se puta vratila u tvoju stvarnost,
samo si je rabio između jednostavnih zalogaja.
Sada više ne razmišljaš na koje sve načine možeš biti
elegantno tužan, uzimaš prvo što ti se nudi, utrnuti zrak,
provociraš bol, hoćeš joj najbolnije mjesto.
Penješ se visoko, u rijetko zajamčiv trenutak,
taj trenutak koji ćeš ponoviti više puta
kada se sjecište naelektrizira,
svi putnici međusobno izmiješaju
i ponesu jedni druge u svoje zaborave.
Djeca imaju oči kakve je sresti u jedne vrste ljudi,
reći ćeš, opis te još uvijek privlači, tješi te sloboda izbora,
kao što i ovu snomoricu izabireš sam,
ovaj grad kao i svaki grad.

ŠTO KAŽE

čovjek koji se ustaje iz prašume,
dolazi pod kišama stežući bombu u ruci,
pa kada zazvoni na vrata, pa kada kaže,
ne dijeli svoj život na pola,
ne budi strah prije svoga buđenja,
stoji, čeka, novčić, sitno tražiš,
sve je mokro, kažeš, svedokurca kažeš,
dragi, nekad smo se bolje zabavljali.

TRENUTAK PRAVOG OSJEĆAJA

Ne čini ništa
u svojim tromim pomaknućima,
samo se smiješi blaženo kao idiot
zadavljen silnicama sunca.
Čista geometrija plavoga,
ovaj spori grad,
ova bezvremena rijeka,
čitam te s naslovnih plakata njenog izgnanog lika,
nudim ti besplatne užitke,
atrakciju samorazaranja,
nudim ti prijatelja,
nekoliko jeftinih sitnica radi opuštanja.

PROLAZNIKU

Svatko iz svoje bešumne tablete,
takvo je i lice noći, plosnato,
indikativno plašljivim i brzim dodirima.
Ako prodeš kroz mene, prelij me
iz velike u malu posudu,
iz male u manju posudu,
sve dok na dnu
od malo zaprepastene tekućine
ne stvoriš svoju bešumnu igračku.

WESTERN

Uporno udaraš glavom
misleći da je voda,
međutim
zemlja je tvrdokorna
preslikačica,
onako kako ti to ne razumiješ.
Jašeš na svojoj mrtvoj točki i
mada ti je odraz dobar,
nitko se neće kladiti na tebe.

VRATA

Čekaju putnika,
zjape otvorena sa svih strana.
Instalirali smo život u međuprostore,
naše su kurve dobronamjerne
i raznose ti srce.
Blago tebi koji misliš
da ove noći samo prolaziš.

SVAKE ZIME

Čekamo nevidljivog ubojicu
da dojezdi na svojoj bešumnoj raketi
kao vještica dobra vila šapne što nas čeka
da prestane spuštanje rolete
iz korijena straha u korijen straha
presađivanje
kao cvijeća što se svake zime zamrzne u prozoru.

BIJELA PARALELA

AKO IKADA ODEM

Ako ikada odem,
učinit ću to s puno strasti u povratku.
Pisat ću ti kako ima jedna mlada,
halapljiva sjena na mome licu.
Lijepa sam žena i činim sve da tako ostane,
ali ne mogu živjeti bez dubokog i temeljitog pripadanja
ovoj bijeloj deliričnoj tuzi.
Pisat ću ti kako putovanja imaju svoju bolesnu točku,
nargilu najfinijeg haluciniranja,
rasprodana sjedišta, postaje za čekanje i slučaj.
Ako ikada odem,
pisat ću ti kako nikada neću otići.

U PROLAZU

Ovaj grad,
naći ćeš ga pod vodom
na karti koju si savjesno istetovirao
pod jezik i lisnatu dušu.
Proći će jedna žena, tako tužna žena
i upitati te jesi li spreman
večerati mulj,
to toplo, ljekovito dno.

MAKETA

Nije jednostavno dodirivati stvari,
iznutra, dodirivati lica, iznutra,
dovesti u priču,
priču u vjetar, vjetar u ulicu,
ulicu preko ulice, nije jednostavno
imati sve odjednom.

TU

Ulicu ne uspoređujem.

Uzimam samo platinaste sjene,
rasvjeta i buka me ne zanimaju.

U dobrom slučaju, nisam tu.

Grad se naginje nad svoje korijenje.

Netko je unutra, a ja moram rasti,
kaže i svjetluca.

Promet je gust, gusto naseljen odlascima.

Odlazim od dolaženja, odlazim od odlaženja.

Budim se blizu.

BILO KAMO

Bog ne vidi uvijek i svuda,
njegove podvodne oči boje se
zasljepljujuće bijeloga, otpušta te,
koračaš u samu svjetlost, bezbrižan
i kako nemaš sjenu možeš i pred sebe,
iza sebe, u sebe i za sebe uzeti početak,
recimo, dobar dan za previdjeti obaveze
i prijatelje, i mirno ići, ravno ići,
pa malo lijevo, pa malo bilo kamo,
jer jutro i nebo i ulica i svjetlo
rijetko se tako nalaze na jednom mjestu.

RASKRIŽJE

Tišina je bijela i dugačka,
noću je mlitava od umora,
osobito ako je prizor ponavljan
do besprizornoga.

Kuća na uglu, bezglasna i oštra
oduzima meku put ulicama.

Raspremiti dnevno i dobronamjerno.

Izgubiti i produbiti gubljenja,
izgubiti se u njima.

INTERIJER

U kojoj ćeš sresti svoje mrtve
othranjene snom i odsućem,
zločeste i meke.
Kakve ćeš sakriti ispod lišća.
Koje ćeš skupljati ispred tišine
da ti ne ukrade priču iz oraha.
Kuća je mirisna,
pred njom staza, spokojna i svakodnevna.

BIJELA PARALELA

U isto izmišljeno vrijeme
u drugom gradu
grlili smo istočene vidikovce,
kao uvijek
tektonska padavica
i posuđene suze u plašljivom
nijansiranju svjetlosti.
U isto izmišljeno vrijeme,
zbog iste elegancije pokreta
nije predodređeno da se sretnemo.
Slučajan vez sudbina,
neka neumoljiva radionica optimizma,
svjetlosti lica
i bogatijih povrataka.

*

“Ili ih nema kada
su ti najmanje potrebni,
dugi, jasni tragovi,
lopaticom, prstima, prelomljenim bedrom
gdje te puno ima,
u bijelom i glatkom s proredima.
Kamen je okvir ili držač lista,
pođi na more, odmori se,
ograde su pune svjetline
i probna miješanja neba i vode,
vode i zemlje čine svoje,
a opet, ili će ih rasteretiti nadošlo djetinjstvo
ili će meko, meko ta tvoja zasjenjenja.
Sada goran gradi sliku o razlogu goranovog prijelaza,
ploča se sama prisvojila tvojim dlanovima,
tek jedna iskrena i istinita nužnost,
nalik ti je
suha boja nezainteresirane stupice,
i voli te panonsko more
i podvodne struje podvode te
i tvoje cipele i žena na tragu tek.”

SILAZAK

Dolina je umirena,
obrće se u vlastito sjećanje
i čini tišinu
između svjetlosti i ponavljanja. Toliko je lica
i pokreta na njenom otkosu
zaleđeno
u odlazak.
Nebo liže zemlju,
taj silazak na jednostavnoj usni

SANJAČI

Ulazim u boju, potpuna,
ali ne tišina.
Vrata su topla, nesklona metafori,
ne gledaju u mene.
Jedna žena vješa rublje,
ima sačuvano lice,
njen čuvar govori protiv kiše,
govori strpljivo o smjeru vjetra i oblacima,
ne govori o svijetloj niti
što joj se zaplela među rublje
i svuda za njom ide.
Sanjači mi šapću o rasprodaji,
kažu, ne boj se,
kupi boju iza vida, preko vida,
ostavi prozor otvoren

ZAPISANO JE

mjesto razgovorljivo i dobronamjerno,
sjene, otisci i svi oblici poslije
stišću se u taj slog.
Toliko podatnih ljudi
čini topli, sanjivi geto.
Nebo je zrelo i ojačalo,
zapisano je,
u takav dan
njihove ruke vežu taj
jasni cvijet uskrsa,
niskom se urušavaju lica
u neuhvatljiv prašnik,
sliku bez dna.
I za sve otiske,
i za sve oblike poslije
obična šetnja,
tramvajska groznica,
bit će to srok iz sna,
ono mjesto.

KADA

Hrskave svile sfumata jutra sjećam se
kada smo brali kukuruze
kada su biljke umirale nespretno i lijeno
u cezurama našeg smijeha
kada je crveno tvoje majice bilo moje svakodnevno
kada se crno zemlje
činilo tvrdim opipljivim i sigurnim štitom u vremenu.

BEZ RAČUNICE

Voda je mlada,
otvorena i ničija.
Doba je lažno,
bijelo i nesvrhovito,
tako možemo bez ikakve računice
zamijeniti sol za snijeg,
snijeg za perje nebeske ptice,
pticu za cvijet,
cvijet za kožu,
kožu za vodu,
vodu za dubok i opor san

BIBLIA PAUPERUM

Miris plijesni od zemlje do njenih stopala i natrag.
Svoje suknje nosi kao drvo godove,
od crnog do poroznog, već prema tome
kako se miluju sunce i koža.
Jedan po jedan, list titra u zračnom vrtlogu,
ispod suknje nema ničeg osim vjetra,
prohladnog nebeskog dodira, prozirnog nebeskog oka.
Ona zna. Svoje riječi nosi u sebi, žuti pigment,
tvrde otekline, one stoje od njenog rođenja,
širom otvorene, njima oprašta nebu kišu u netočne dane,
odloma svoju brojalicu,
iz nje izlaze, u nju ulaze, iznutra je slušaju božji glasnici,
okreću stranice nevidljive knjige,
tako se čini da sama sa sobom priča

WILLKOMMEN

Žena je podigla spomenik kugi.
Kakvi su joj prešućeni strahovi,
kakav menstrualni ciklus
jer menstruacija uvijek prva iznevjeri.
Odšetala je u svojim laganim cipelicama
povijest je još nekoliko puta vraća na taj trg.

ANASTAZIJA

Njeno je pismo plašljiva kriptu,
djetinjstvo jezika,
kada ju je majka učila plesti prvu pletenicu
u besprijekornom zrcalu,
samo je zrak titrao kao želatina
i njene ruke pune truda i putovanja
i raspremljenih ladica.

DOBRI DUHOVI

Dobri duhovi oblače svoje zimske haljine i žure u stakleni vrt,
prilaze spavačima i pospano češljaju njihove šušteće kose,
smrt je ukras
i drobi se kao mjesečina...
Trenutak je bijele svjetlosti, ljudi imaju lica koja se vide,
žene su lijepe,
mladi bog oprašta...

LIJEPO PISMO

RASPELO

Voljet ću te
kao svaka prava žena,
iza jednostavne, tihe kuće bijelih prozora
što uljuljkuju svjetlost
i čitav prostor čulnoga
u trivijalnost i ravnodušnost naše vječne ljubavi.
Oljuštiti ćemo sa stijenki naših nagona
našu djecu, ljuske osušene na suncu.
Oploditi ćemo zemlju i mirno lice našega patrona.
Voljet ću te
kao svaka prava žena,
neuko i literarno,
mitom i urođenom frazom,
razmještenjem svake stvari na svoje mjesto
i vedrine na tvoje lice,
jer smrt te hoće vedroga,
smrt te hoće lijepoga.

KAO

Ne mogu ostati ni napustiti te,
kao kuću svoga rođenja.
Kao da se nikamo ne može otići,
niotkud doći.

Zaokružili smo cijeli život
u ovom nenastanljivom trenutku
što guta sva sjećanja i okolnosti
i rasprskava se u orgazmu.

Kao da su se u nama probudili svi prošli životi,
tako je bilo jednostavno osjetiti kako drhti utroba,
u nevjerojatnom broju rađam našu djecu,
moja je priroda jednostavno prepuna oblicima umiranja.

*

Nemarno me utvrđuješ,
a ipak, ja sam u toj rečenici
više nego što sam izvan nje,
više nego što je kiša na cesti tronulost,
mlaka kao bolest, tvoja nemoćna erotika.
Vodeno zrcalo uvijek nas odgađa u lijepim odrazima.
Izgovaraš me posustalo,
a ipak, ja se krećem jednostavnom putanjom,
samozadovoljna kao igračka,
ja znam koliko jezik uvrće u svoju vlast.

KIŠA

Razumije te i pada
na svim jezicima ravnomjerno po tvojoj koži.
Bijela je, napeta i ispunjava prostor,
što im je zajedničko,
prostor moje čežnje,
a ja sam tumač
i rado bih sveo sve jezike
na jednu gipkost bez puno truda.

*

Sve što je naplavila
noć će odnijeti u samozaljubljenom okretu.
Budi moj dragi, vodi me,
ja ništa ne znam o tome.
Čuvaju me smjerni psi,
ja skupljam kamenčiće u osupnuti pejzaž ljeta,
drveće sanja zimu, zima sanja drveće,
tolika ljubav obitava u svjetlosti i snu.

ALI

Iz tvog modrog trbuha izlijeću noćni leptiri.
U mojoj utrobi okamenjene školjke, lome se i zveče.
Hladno je unutra. Iznutra, to izgleda kao da netko
stoji pred našom kućom i razbija joj prozore.
Posječene, životinje bježe iz moje utrobe, ne žele umrijeti.
Ti si zaštićen, odmoran i ne misliš o tijelu.
Ali gdje se bude moje životinje izvan mene,
na hladnom, toplom, tvrdom, u čijoj kući, snu?

ČUVAM TE

Kao smola na drveću
kaplju čestice noći i skupljaju se
u jednu koncentriranu sreću,
pun i pretpostavljen krug, ljeto je, zar ne,
ne budi tužan, čuvam te, iz daleke, dobre namjere.
Kao zemlja poslije rata, mirisna,
ova te noć udobrovoljuje.
Ponavljamo sigurnost, naučenu,
ali čežnja je malo dijete, ona se iznenađuje.
Misao ti je kratka,
ne vidi livadu ispred svoje trome navike.
Moja je koža ustrajna, genetski prilagođena,
naučit će te i naučit će te napamet.
Noć je bistra i prohodna, odloži oružje,
ne budi tužan, čuvam te
još iz daleke, dobre namjere.

DOBAR DOLAZAK

Hodamo po prašnjavom jeziku,
tek smo doselili
sve što je potrebno
od sada pa nadalje
za proučavanje sjena, zasjenjenja,
u dobrim dolascima, radosnim,
i rupu u podu, za plimu,
kada nam dođe na vrh
a ne možemo izgovoriti
jer je u tijelu
i još stvarnija.

EROTSKA PJESMA

Ostarjet ćemo. Naša tijela, pisaljke
bez praha. Jezik bez glasa,
ključar golog vremena.
Još dugo ćemo hodati među stvarima, pristajati,
do tada kao i sada.
A onda će stvari krenuti, brže i jače,
bliže sebi i bez naše pomoći.
Tvoje priče i moje priče,
let ptice od papira, bez krila i šuma.
Otvoren prozor, zatvoren prozor,
miris naših tijela
u kojima živimo poput kućnih ljubimaca.
S podsjetnikom, okupaj me, ugrij me,
položi u mekoću, premjesti me u blizinu,
u tijelo tvoje uspomene, u tijelo moje uspomene.
Do tada još dugo ćemo hodati među stvarima,
pristajati na njihova imena i magiju,
kao ti što sada pristaješ
na jutro, na toplo, na rastvoren krevet i put do mene

*

Zaokružen unutar i izvan svoga sna,
kao trudna i samoživa zvijezda
puna beskonačne svjetlosti,
tvoj vrtoglavi trbuh samuje u hladovini.
Kroz tebe prolazi moje buđenje i čudi se,
ti plodiš sve mlađe i mlađe,
čujem kako plače okrenuto tami,
nepoznatoj kući, usamljeno vrijeme.
S tvojih stijenki sišem čitav svijet,
ljubim te snom i zaboravom, budim se.

BLAGDANSKA

Možeš li me vidjeti
moje noćno dijete,
ja sam žena
sama u sobi
i brinem se
za vjenčice i vijence,
kako ću te krstiti,
kako kupiti ljepšu smrt za tebe.
Ništa ne kazuju mudre knjige,
brza i laka znanja
odlažu
sama u sobi.
Ja sam žena
i čekam te
i uporno i na drugi način
koji nam neće upriličiti svečani doček,
grad me napustio,
otutunjao zveketavo
i nije platio zadnji taxi.
U ovoj ledini od staklene vune
nemam kamo stići,
po svoj prilici
još dugo ćeš ležati u bolnici,
kao i svako mrtvorodenče
kada ga kvrcnu po poroznoj koži
a ono šuti.

ŠTO SE NE VIDI

Njena je utroba
puna hladnih pločica.
Što se ne vidi.
Dok se ustaje smiješi
okreće
i želi vratiti.

LIJEPO PISMO

Oko sebe širi spore i čulne koncentre svjetlosti
ima nekog oduzimanja u toj hlapljivoj malorječivosti
i uporne prisutnosti
odgođenog zvuka za drugorazredna propadanja
a ja sam naga bestidna i usredotočena
kažem ti bojim se smrti
drukčije ne znam živjeti.

DOBRO DOŠLI, GOSPODINE INKASATORU

povedite me u vaš stvarni svijet,
ovdje je tako bezbolno, vidite,
rasipaju mi se ruke, ne čujete bol,
to što čujete pun je i kričav snijeg
i pada uporno, ne plašite se,
neće vas razboljeti, neće vas ni taknuti,
ali vi imate toliko sluha,
jednostavno, šteta je,
i ugodan ste čovjek i lijep.
Ne izuvajte se, zaprljajte moj papirnati sag,
ostavite trag, uzmite ponešto i za sebe,
vidite, ovo je gluha poezija, a bit će i vas,
ne pravite se kako ne razumijete,
ta, slaboću je lako osjetiti,
ogulite me do gole kože, zastranite,
ne plašite me se, dovraga, ne plašite se,
ne proklinjite trenutak kada ste pozvonili,
zidovi su se razmilili
kao žile pod valom topline, ljeto je,
zar pričam o sebi kada kažem
noć mi želi sve najbolje od sebe,
i kažem, ja vam se divim,
vaš život je jasna metafora,
vama distinkcija nije potrebna.
Papira ima koliko hoćete, i starog i novog,
uzmite, uzmite nešto i za sebe,
sve je to lakočitljivo, opipljivo, šтовиše,
ne povlačite se, ne bježite,
vi ste čovjek na svome mjestu,
jači ste nego što slutite, uvjerite se,
uvjerite me kako je ovaj stan zazidan,
sve je to samo banalni, već viđeni fragment,

kao hrskavo zubalo na skidanje,
pamtimo u slikama, zar ne,
i ja sam birala i zaustavila se,
262. stranica zločina i kazne,
govorim napamet, tako je bliže istini,
trajale su njegove dobre namjere, ljubio me,
i to je zaista dug period, taj čovjek,
nigdje ga više ne srećem.
Uzmite, ponesite što god vam se sviđa,
pamtite me,
biste li vi ovako živjeli,
ovako uredno i precizno zaglavili,
tako ste ugodan čovjek i lijep,
pretpostavljam kako ponekad plaćete,
sami, kada nitko ne vidi,
kako se cijelim tijelom rušite,
ali ostajete na nogama, ta vi ste ljudina,
ne gledajte me tako uplašeno, kao malo dijete,
ne nudim vas kolačima, bombonima, zabranjenim voćem,
vaš život je staložen i lijep,
ali vi imate toliko sluha,
jednostavno, šteta je,
povedite me u vaš stvarni svijet,
ovdje je tako bezbolno, vidite,
sve je ovdje vješto oslikano,
puno poklona, puno prijatelja, tuđi je to snijeg,
i prizor je tek nacrtan, taj sam poklon dugo čekala,
zatvoreni smo, sami smo,
a vi ste danas neoprostivo besplatni i šutljivi.

VIŠE NEĆU PISATI POEZIJU

Radit ću ti lijepe stvari,
pokazati na nemogućim primjerima,
receptima moje mame.
Ne plaši se,
znaš da su to moji svečani trenuci,
epileptično svjetlo menstruacije.
Djevojačka večer biva usidjelicom
i uporno falsificira
sve što se od mene najmanje očekuje.
Puna mi je drhtavica ruku
namočenih u dugoročno bjelilo,
tako je i ostalo
kada se silan žamor obrušio
i posljednji komad odnio mi mene.

*

Postavljam ti zamke po cijelome gradu
da se uspiješ provući
i stići do vodenih vrata.
Tamo te čekaju sirene ljepše od mene,
ali ja ću čekati
iako u haljini koja nikako
ne odgovara godišnjem dobu.
Plove mi šaptači iza leđa,
kada bih se okrenula
ja bih falsificirala čitavu jednu scenu
u kojoj naginjem
odraz na vodu,
vodu na vrata,
vrata na crvotočinu
i svaku inu brzinu propadanja.

NA NEKOM DRUGOM MJESTU

ZAVIČAJ

Isto mjesto na kojem pišem,
može li se drukčije usustaviti tuga,
toplo i zaboravno.

Jutarnja posteljina uvrće ljubav i nervozu
prilagođenom brzinom podrazumijevanja.

Moj ljubavnik me gleda u čudu,
o Bože, kakva sam ja to žena,
budim se puna zla.

Vršci prstiju hladni su i dopadljivi
i gnijezde se u mahovini,
stara i neprohodna duša,
o kako ona broji kišu.

Nije to bilo koje mjesto,
zbog dugih kiša, izbljedjelih imenovanja,
ja sam bunovni podsjetnik,
samo trenutačna misao,
kada poželim otići slikovito me zaboravlja.

BUĐENJE

Hoću li tada samo stajati kraj vrata
a nepomičnost stvari u laganom propuhu prostrujati mi tijelom
ili ću se zateći na nekom čistom prostoru
nezatečena, kao da sam tu oduvijek trebala vjerovati.
Imat ću mirno lice
i sasvim jednostavno reći, to je moj dom,
naučila sam mnoge mudrosti,
ništa ne ostavljam za sobom,
potpuna sam i na mene se oslanjaju sve nedoumice,
moja djeca slatko jedu i ja im ispunjavam obećanja
i samo ponekad čeznem za svim što imam i što jesam.

SPAVAČICA

Noćas su odapinjali strijele
u podnožje usnulih kamenih spavačica,
bio je to gadan zvuk.
Kamen je gubio sigurnost,
svoju oblu vjerodostojnost
kao da je spavačica lagala o nevinosti.
Jutrom vježbam visoku temperaturu
i ružne ostatke, preživjela lica
dozivam u budno stanje.
Na mojim jagodicama tvoji su pogledi meki,
ja ih činim, dodirujem, budim,
natežem svjetlost,
vidim od malo prema beskonačnom
jer sredina nije ni zlatna ni moja.

LAŽNI TRGOVCI

Već jutrima budim se s nekom rečenicom
koju izgovorim, a potom zaboravim.

Kao da tješim odsutnost
na nekom nepoznatom jeziku,
rasipnost kože,
u bijelo izglačane
vrole i marljive plahte.

Kao da varam lažne trgovce,
lažnim novčanicama
otkupljujem vrijeme,
u velike posude spremam za kasnije
posrnule ratnike.

Jednostavno, budim se,
na nekom drugom mjestu, drukčije.

SIGURNA U TRAJNOST

Vrijeme me posjećuje iz dalekoga vremena
i krati svaki dan za prošli dan,
ali ja imam tu konačnu bijelu boju,
svježinu na tvome licu,
snjegovića od ljetnog vjetra.
Njegov rastresit prah čini dugoročnu impresiju,
sigurna u trajnost,
ponavljam svoj život.
Ova je soba nacrtana i precizna kao tišina,
u njoj hrabro stoji sve što raste izvan nje.
Ja imam tu konačnu bijelu boju,
svježinu na tvome licu,
snjegovića od ljetnog vjetra
koji se usred svoje čežnje
premješta i sabire iz vremena u vrijeme.

MRTVA PRIRODA

Ne mogu ne vidjeti kulise
i prostor poraza
što se skuplja u postojanost čestica
u sigurnost.

Mi nikada nećemo sjediti za prostrtim stolom
iznad nas mirnoća slika
spokojna priroda
ostat će mrtva.

KUĆNI DUHOVI

Male armirane pločice nižu se u nedogled.

Bog me stavlja u središte

kao da se znam igrati

igara s pedigreeom.

Ja ne znam

promijeniti osigurač, dokinuti skok u nepoznato,

strujni krug.

Plaše me kućni duhovi i njihovi uvjeti.

*

Svi sanjaju
u raznobojnim sobama.
Noćas je lako biti uvršten.
Oblici se množe,
dotiču i mijenjaju putanju
kao živahne crne bube
kada im prepriječiš put.
Sve to vidiš dok usisavaš boje,
ali nije tvoje da kažeš što sanjaju.

ZAJUTRAK

Pišeš pismo, kratko, dugo,
svoje, tuđe, sebi, nekom,
rastvara se u putovanje
tvoj doručak, tvoje zorno mjesto.
Ispod vrata miriše na zemlju, disanje,
ne otvaraj, ne uzimaj za sebe
svjetlost, prethodnicu zida.

Marijana Radmilović

Rođena 1971. u Vinkovcima. Diplomirala kroatistiku na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Pjesme i priče objavljivala u Quorumu, Književnoj reviji, Plimi, Zarezu, Temi i Riječima.

Za debitantsku zbirku poezije *Portreti nepoznatih žena* 1999. godine dobila nagradu Ivan i Josip Kozarac. Na prvom Danima Dobriše Cesarića u Požegi 2003. godine dobila nagradu Dobriša Cesarić za najbolju neobjavlenu knjigu poezije *Bolest je sve uljepšala*, a 2004. godine za istu zbirku dobila je nagradu Kvirin za mlade pjesnike. Za zbirku *Putovanje oko tijela* 2020. godine dobila nagradu Duhovno hrašće, a isti naslov je 2021. godine dobio i nagradu Dragutin Tadijanović. Živi u Osijeku, radi u Vukovaru.

Objavila: *Portreti nepoznatih žena* (poezija, 1998); *Bolest je sve uljepšala* (poezija, 2003); *Putovanje oko tijela* (poezija, 2019).

Biblioteka Online

knjiga 226

Marijana Radmilović

PORTRETI NEPOZNATIH ŽENA

© 2023 Marijana Radmilović

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2023

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Krešimir Pintarić

Fotografija

Tima Miroshnichenko / Pexels

Objavljeno

26. ožujka 2023.

ISBN 978-953-374-057-7 (HTML)

ISBN 978-953-374-058-4 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-374-059-1 (PDF)

ISBN 978-953-374-060-7 (MOBI)

Prvo izdanje

Hrašće, Drenovci, 2005.

**Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Grada Zagreba i Ministarstva kulture i medija
Republike Hrvatske.**